

Změny v oblasti pracovnělékařských prohlídek - vstupní lékařské prohlídky u uchazečů o zaměstnání, dohodářprávo

2.1.2026 - | Ministerstvo zdravotnictví ČR

Pracovnělékařské služby, resp. pracovnělékařské prohlídky, novelou zákoníku práce, tzv. flexinovelou, účinnou od 1. 6. 2025, doznaly řady změn. Další změny v této oblasti jsou od 30. 9. 2025, kdy došlo k účinnosti novely zákona o specifických zdravotních službách (pozměňovací návrh k zákonu k jednotnému měsíčnímu hlášení zaměstnavatelů).

Co se mění pro uchazeče o zaměstnání?

Nová právní úprava zavádí fakultativní přístup pro práce zařazené do kategorie první, jejíž součástí není činnost, jež by upravovala zdravotní způsobilost podle prováděcího právního předpisu[1], nebo jiného právního předpisu. Přesto je ponechána možnost oběma stranám, že jak zaměstnavatel, tak i uchazeč o zaměstnání je mohou vyžadovat. Pokud vstupní prohlídku vyžaduje uchazeč o zaměstnání, zaměstnavatel je povinen ho vybavit žádankou a vstupní prohlídku mu umožnit. Pokud na vstupní prohlídce trvá zaměstnavatel, uchazeč o zaměstnání se na tuto prohlídku musí dostavit. Pokud se osoba ucházející se o zaměstnání vstupní prohlídce nepodrobí, pokud k ní byla vyzvána, považuje se za zdravotně nezpůsobilou. Zaměstnanec, který je přiřazen k výkonu práce bez vstupní prohlídky, je považován jako zdravotně způsobilý, dokud není prokázán opak, tzn., je vydán lékařský posudek se závěrem pozbyl dlouhodobě zdravotní způsobilost.

Co se změnilo pro dohodáře starší 18 let a jak je to nyní po další novele zákona o specifických zdravotních službách, účinné od 30. 9. 2025?

V období od 1. 6. 2025 do 29. 9. 2025 bylo povinné pro dohodáře starší 18 let provádět vstupní prohlídky i pro práce, které jsou zařazené do kategorie druhé. Avšak od 30. 9. 2025 došlo u DPČ (dohoda o provedení práce) a DPČ (dohoda o provedení činnosti) k návratu povinného provádění vstupních prohlídek pouze u rizikových prací, což jsou práce zařazené do kategorie druhé rizikové, třetí nebo čtvrté podle zákona o ochraně veřejného zdraví. Jsou však výjimky, kdy vstupní prohlídky pro dohodáře v kategorii první nebo druhé jsou povinné, a to tehdy, je-li součástí práce činnost, jež by upravovala zdravotní způsobilost podle prováděcího právního předpisu¹, nebo tak stanoví jiný právní předpis.

Co mladiství brigádníci mladší 18 let?

Mladiství zaměstnanci (pod 18 let) mají v zákoníku práce speciální úpravu. Tzv. flexinovele zákoníku práce požaduje vstupní prohlídku u nezletilých brigádníků povinnou vždy v případě prací/brigád konaných na základě dohod mimo pracovní poměr. Zaměstnavatel je povinen tuto prohlídku uhradit na své náklady. Zaměstnavatel totiž nemůže vycházet z právní úpravy obsažené v § 59 odst. 1 písm. b) zákona o specifických zdravotních službách, neboť § 247 zákoníku práce představuje zvláštní úpravu (*lex specialis*). Došlo tak k precizaci doposud nejasného výkladu, jakým právním předpisem se problematika vstupních prohlídek u dohod s mladistvými bude řídit.

Další novinkou je umožnění mladistvým zaměstnancům od 14 let, kteří neukončili povinnou školní docházku, v období hlavních prázdnin jít na brigádu. Vykonávat mohou pouze lehké práce, které

neškodí jejich zdraví, vzdělávání a morálnímu rozvoji. Lehkými pracemi se rozumí práce zařazené do kategorie první podle zákona o ochraně veřejného zdraví, pokud součástí práce není činnost, pro jejíž výkon jsou podmínky stanoveny jiným právním předpisem¹.

Ustanovení § 54 odst. 1 a 3 zákona o specifických zdravotních službách, pokud jiný právní předpis nestanoví jinak, umožňuje, aby lékařskou prohlídku mladistvému zaměstnanci provedl registrující poskytovatel, tedy i pediatr. Za předpokladu, že se jedná o práce zařazené do kategorie první podle zákona o ochraně veřejného zdraví a není-li součástí této práce činnost, pro jejíž výkon jsou podmínky zdravotní způsobilosti stanoveny prováděcím právním¹, nebo jinými právními předpisy. Předmětný zákon sice nenormativní poznámkou pod čarou odkazuje na § 247 zákoníku práce, nicméně ten žádnou výjimku výslovně nestanoví, pouze hovoří o poskytovateli pracovnělékařských služeb, kterým je však podle § 54 odst. 3 zákona o specifických zdravotních službách pro tyto účely i registrující poskytovatel, tj. i pediatr[2].

[1] Vyhláška č. 79/2013 Sb., ve znění pozdějších předpisů

[2] Podle výkladu právního odboru Ministerstva zdravotnictví.

<https://mzd.gov.cz/zmeny-v-oblasti-pracovnelekarських-prohlidek-vstupni-lekarske-prohlidky-u-uchazece-o-zamestnani-dohodaru-a-u-mladistvych-brigadniku>